

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Науково-дослідна лабораторія педагогічної компетентності

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА: ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ, ПРАКТИКА

Електронний збірник матеріалів

XV Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції

(Умань, 23 жовтня 2024 р.)

Умань

2024

УДК 378.018.8:373.5.011.3-051(06)

A43

Головний редактор:

Бойченко В. В., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач науково-дослідної лабораторії педагогічної компетентності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Редакційна колегія:

Бялик О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Кравченко О. О., доктор педагогічних наук, професор кафедри [соціальної педагогіки та соціальної роботи](#), декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Ткачук Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Житнухіна К. П., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол №6 від 20.11.2024 р.)*

Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика [Електронний ресурс] : зб. матеріалів XV Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Умань, 23 жовтня 2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, 3 Науко.-дослід. лаб. пед. компетентності Уманського держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини [та ін.] ; [голов. ред. В. В. Бойченко ; редкол.: О. В. Бялик, О. О. Кравченко, Л. В. Ткачук, К. П. Житнухіна]. – Умань, 2024. 378 с. Режим доступу: <https://fspu.udpu.edu.ua/wpcontent/uploads/2024/12/%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A-2024.pdf> – Назва з екрану.

До збірника увійшли матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика», яка була проведена кафедрою педагогіки та освітнього менеджменту і науково-дослідною лабораторією педагогічної компетентності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини за участю Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського 23 жовтня 2024 року. Основна тематика опублікованих у збірнику статей відповідає напрямам роботи конференції:

- дидактичні та методичні аспекти підготовки майбутнього педагога;
- формування професійної компетентності в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти;
- формування управлінської культури керівника закладу освіти;
- історія становлення і розвитку вітчизняної та зарубіжної педагогічної освіти;
- формування професійного мислення педагога;
- загальнокультурна парадигма професійної підготовки майбутніх педагогів.

УДК 378.018.8:373.5.011.3-051(06)

ЗМІСТ

ДИДАКТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

Білан Дмитро	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ..9	
Браславська Оксана, Проценко Ольга	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА: МЕТОДИЧНІ ТА ДИДАКТИЧНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....13	
Гарбар Світлана	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ДИТЯЧОЇ МУЛЬТИПЛІКАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....17	
Груздова Євгенія	
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....21	
Дубосару Віолетта	
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....25	
Зубко Ольга	
ДО ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ГЕНДЕРНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ..... 29	
Кочубей Олена	
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....33	
Коберник Олександр	
ДОСЛІДНИЦЬКІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В МЕТОДИЦІ НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ 37	
Ломака Ольга	
ВИМОГИ ДО СУЧАСНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА..... 41	
Лукіна Лія	
РОЛЬ ОСВІТНІХ ІНТЕРНЕТ-ПЛАТФОРМ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-ПОЛОНІСТІВ..... 46	
Озерова Людмила	
ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... 50	
Поліщук Наталія	
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ53	
Скрипник Сергій	
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ БІОЛОГІЇ.....59	

Стасюк Євгеній

ІНОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ:
ІНТЕГРАЦІЯ ІНОВАЦІЙНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ТРАДИЦІЙНИХ
МЕТОДІВ..... 64

Тарасюк Олег

СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ
ПРАЦІВНИКІВ.....67

Тетерук Роман

МЕТОД САМООЦІНКИ В ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВИХОВАННІ
МАГІСТРІВ В ПРОЦЕСІ ЇХ ЗАГАЛЬНОПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ.....71

Хамська Неліна, Уманська Юлія

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ
ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....76

Яценко Володимир

ДОСЛІДНИЦЬКІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В МЕТОДИЦІ
НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ 84

Jiao Haitao

CONTROL OF KNOWLEDGE OF HIGHER EDUCATION STUDENTS IN THE
CONDITIONS OF MIXED EDUCATION..... 88

Niu Zhen

FEATURES OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE MUSIC TEACHERS FOR
VOCAL AND PEDAGOGICAL ACTIVITIES..... 90

Zhu Yao

FEATURES OF THE FORMATION OF DIGITAL MANAGEMENT SKILLS IN
FUTURE MASTERS OF SECONDARY EDUCATION..... 93

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Байдюк Любов

МОТИВАЦІЯ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....96

Береговий Константин

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У
ПРОЦЕСІ РОЗРОБКИ STEM-ПРОЄКТІВ.....101

Бельдій Алла

СПОСОБИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.....105

Бузін Олександр

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ МОЛОДИХ УЧИТЕЛІВ У
ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ..... 108

Вітрук Роман

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У
ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ
ОСВІТИ.....111

Коблик Віталій СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ДІАЛОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ З УЧНЯМИ.....	115
Коняхін Юрій ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ НА ОСНОВІ МОТИВАЦІЙНО- ЦІННІСНИХ ДЕТЕРМІНАНТ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН.....	118
Кочубей Микола ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	122
Кошлаба Артем ДО ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	125
Кравченко Оксана, Дзиговський Андрій ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ З ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	128
Куявець Дмитро, ВПРОВАДЖЕННЯ ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	133
Левицька Олена МОТИВАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ.....	136
Митяй Володимир ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ПРОЄКТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	141
Панченко Роман ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	145
Писаненко Олександр СТРУКТУРА СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ.....	149.
Прищеп Світлана РОБОТА В КОМАНДІ ЯК ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	153
Рибак Ольга ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ.....	156
Сиротенко Михайло ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНОЇ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	159
Сьомін Вячеслав ПОТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ» У СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ.....	163
Хіньов Владислав ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ТОЛЕРАНТНОГО НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ УЧНІВ.....	166

Яременко Олег

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ..... 169

ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Гагарін Микола, Совик Дмитро

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА ОСНОВІ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ.....173

Ганевич Дмитро

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ.....176

Килимник Анна

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ В УМОВАХ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....180

Ляховська Юлія

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОЄКТУВАННЯ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ..... 184

Савченко Наталя, Перепелиця Оксана

ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ 189

Юрченко Оксана

ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ АКТУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ..... 193

Яніцький Мирон

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ З ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....198

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Авраменко Богдан

МІЖНАРОДНА НАУКОВА СПІВПРАЦЯ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТОЛІТТЯ..... 201

Гуревич Роман

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.... 204

Демчик Наталя

УСВІДОМЛЕНЕ БАТЬКІВСТВО – ЗАПОРУКА ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ (ДОСВІД НОРВЕГІЇ) 209

Дамзін Олександр

СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ВДПУ ІМ. М. КОЦЮБІНСЬКОГО (КІНЕЦЬ ХХ – ПОЧАТОК ХХІ СТ.) У ПРОЦЕСІ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ213

Кириченко Дмитро

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ОСВІТИ В УМОВАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ: ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ.....	219
Косий Андрій ПИТАННЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ МАРЦЕЛІНИ ДАРОВСЬКОЇ.....	224
Коляда Наталія ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ...230	
Каплінський Василь, Пінаєва Ольга СЕКРЕТИ УСПІШНОГО ВИХОВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ІННОВАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ.....	234
Мелентьєв Ярослав СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ОСВІТІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.....	241
Мікаєлян Артем ДО ПИТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА СІМ'Ї, ШКОЛИ І ГРОМАДИ У США.....	245
Мирошниченко Віталій ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У СТОМАТОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ США: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ.....	250
Недошовенко Євгеній ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ.....	257
Плютін Ігор ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	260
Позичанюк Антон, Волошина Оксана ЕВОЛЮЦІЯ ДИСТАНЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНИХ І ЗАРУБІЖНИХ МОДЕЛЕЙ.....	264
Юрченко Віталій ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІАЛЬНИЙ АПАРАТ ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ШКІЛ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ НАПРИКІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ.....	268
Jiang Wen FEATURES OF EDUCATION OF FUTURE MUSIC TEACHERS IN POLAND.....	276
Yang Wenzheng AMERICAN EXPERIENCE IN TRAINING INSTRUMENTAL MUSICIANS.....	378
 ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО МИСЛЕННЯ ПЕДАГОГА	
Акімова Ольга, Дяченко Максим ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ.....	281
Гончаренко Марина ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ТЕОРІЇ.....	286
Тіщенко Анна ДО ПИТАННЯ УТВЕРДЖЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ.....	289
Стеценко Надія, Степанов Мирослав ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА	293

Feng Guoliang DEVELOPMENT OF CRITICAL THINKING OF FUTURE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS.....	296
Wan Caichuan FEATURES OF DEVELOPMENT IN FUTURE MASTERS OF CREATIVE THINKING EDUCATION ON THE BASIS OF A DIGITAL APPROACH.....	299
 ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНА ПАРАДИГМА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	
Дрига Віталій КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ.....	302
Брицький Олександр ПРОФЕСІЙНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ...	306
Гузій Наталія АКМЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА МЕТОДОЛОГІЧНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ПЕДАГОГА.....	310
Дзюбенко Ірина ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ В УЧНІВ ЛІЦЕЮ.....	313
Красний Дмитро ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В КЛАСНОМУ КОЛЕКТИВІ.....	318
Майстрок Юрій ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ВОЛЕЛЮБНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ – МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	322
Мальованна Яна ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД.....	326
Панасюк Вадим СКЛАДНИКИ РИТОРИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА.....	330
Сапогов Максим, Гапчук Яна ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗВО: ВИКЛИКИ, МОЖЛИВОСТІ ТА ЕФЕКТИВНІ ПРАКТИКИ.....	335
Скакун Сергій ФІЛОСОФСЬКІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «МОРАЛЬНО- ЕТИЧНА КУЛЬТУРА»	339
Салій Роман РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	344
Сапогов Микита, Гапчук Яна ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗВО: ВИКЛИКИ, МОЖЛИВОСТІ ТА ЕФЕКТИВНІ ПРАКТИКИ.....	348
Столярченко Олена, Столярченко Оксана ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ.....	351

5. Гапчук Я. А. Сучасні тенденції розвитку Е-навчання у вищій школі Німеччини : дис... на здобуття наук. ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки. ВДПУ ім. М. Коцюбинського, МОН України. Вінниця, 2023. 416 с. URL : <https://dspace.vspu.edu.ua/handle/123456789/11256>.

6. Гапчук Я. А., Сапогов М. В. Педагогічний потенціал інформатизації освітнього процесу у вищій школі. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 12, Том 2. С. 169–172. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085.2019.12-1.37>.

Олена Столяренко

*доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки,
професійної освіти та управління освітніми закладами Вінницького
державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського*

Оксана Столяренко

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Вінницького
національного технічного університету*

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ

Відповідно до завдань реформування вищої освіти в руслі національних і європейських пріоритетів, становлення української державності, побудови громадянського суспільства, інтеграції в світове співтовариство актуалізували орієнтацію на особистість, її духовну культуру, що визначає основні напрями модернізації освітнього процесу. Ідеалом виховання визначена різнобічно та гармонійно розвинена, національно свідома, високоосвічена, компетентна, творча особистість, здатна до саморозвитку і самовдосконалення [7]. В сучасній соціокультурній ситуації домінантою виховання є формування культурної особистості, здатної до організації морально-етичних взаємин на основі загальнолюдських, гуманістичних цінностей.

Однією з важливих якостей особистості є здатність до організації міжособистісних стосунків, які характеризуються гуманним ставленням до людей. Вихід на нові стандарти загальнокультурної підготовки здобувачів ЗВО полягає у вихованні гуманного і творчого підходу до всього, що становить процес їх життєдіяльності. Одним з основних завдань при цьому є розвиток комунікативної компетентності, що проявляється і у відповідному рівні сформованості морально-етичної поведінки у взаємовідносинах з оточенням. А це можливо лише на основі сформованих цінностей [3].

Вивчення філософської, психолого-педагогічної, соціологічної літератури підтверджує, що останнім часом різні аспекти проблеми формування цінностей, виховання на їх основі у майбутніх учителів морально-етичної культури були предметом наукових пошуків. Основи теорії морального розвитку вчителів, і зокрема студентської молоді, розкриті у працях І. Беха, М. Боришевського, Г. Васяновича, М. Євтуха, І. Зязюна, О. Пехоти, М. Стельмаховича, О. Сухомлинської та ін. Зокрема, в полі зору сучасних науковців в основному були проблеми формування моральної саморегуляції, моральних якостей майбутніх учителів у процесі професійної підготовки (С. Гаряча, О. Дубасенюк, Г. Кардаш, О. Коберник, Г. Ксензова, Л. Олексюк, Н. Павлик, Л. Хоружа, О. Яцій); виховання морально-духовних цінностей молоді (Г. Бондаренко, Т. Вечерок, С. Волочай, Т. Климчик, О. Олексюк, О. Хорошайло); моральне виховання в українських закладах освіти (О. Матвієнко, І. Мицишин, М. Стельмахович, Ю. Щербяк); формування морально-етичної культури особистості в закладах освіти різного типу (В. Бездухов, Р. Гуртовська, О. Гордійчук, І. Грязнов, В. Діуліна, В. Салко, В. Ягупов); формування морально-етичного ідеалу особистості (О. Вишневський, С. Карпенчук); проблема морально-релігійного виховання особистості в історії педагогіки (М. Євтух, О. Каневська, В. Карагодін, Т. Тхоржевська, Г. Шевченко). Отже, вітчизняна педагогічна наука має чималий досвід у розв'язанні багатьох

складних питань у морально-етичному вихованні молоді, формування цінностей, що визначають його [2].

У дослідженні ми висунули завдання – на основі теоретичного аналізу проблеми обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови формування морально-етичних цінностей здобувачів вищої освіти у процесі фахової підготовки і в позааудиторній діяльності.

На основі проведення експериментальної роботи були визначені педагогічні умови ефективного формування етичних цінностей майбутніх учителів: 1) усвідомлення здобувачами значень морально-етичних понять, цінностей педагогічної професії у вихованні особистості; 2) організація різноманітних організаційних форм і методів навчально-виховної роботи, що спрямовані на формування вміння здійснювати рефлексію морально-етичного досвіду; 3) поступове накопичення майбутніми вчителями досвіду вирішення морально-етичних проблем на основі відповідних цінностей; 4) формування вмінь генерувати нові технології та методики морально-етичного виховання у процесі взаємодії, а також: залучення кураторів студентських груп ЗВО до виховної роботи, спрямованої на формування гуманістичних цінностей студентів, ознайомлення здобувачів зі змістом, формами та методами виховної роботи; використання технологій, що ставлять здобувачів ЗВО в активну позицію у вирішенні проблемних ситуацій, пов'язаних з етичними взаємовідносинами людей у міжособистісній взаємодії та професійній, як її частині; 5) залучення студентів ЗВО до розв'язання життєвих ситуацій, що стосуються цінностей людського спілкування у професійній та міжособистісній взаємодії [1].

На підвищення рівня сформованості морально-етичних цінностей була спрямована тренінгова вправа «Моральний вчинок», яку ми проводили під час оцінки результативності виховної роботи. Цілі вправи: сформувати поняття про види моральних вчинків; показати, як виникає внутрішня сила, яка спонукає

людину до активного діяння; навчитися вибирати форми морального вчинку у системі міжособистісної взаємодії [5].

Як підтверджують результати експерименту, важливість використання відповідних завдань і ситуацій морально-етичного характеру в процесі виховання морально-етичних цінностей у майбутніх учителів полягала в тому, що: а) ситуації морально-етичного характеру виступали проміжною ланкою між педагогічною теорією і безпосередньою моральною діяльністю та моральним вчинком особистості майбутнього вчителя; б) до змісту аудиторних та позааудиторних занять було включено ситуації зі шкільного життя, аналіз яких спонукав студентів до активного оволодіння знаннями та вміннями; обговорювалися і розв'язувалися питання морально-етичного характеру, що виникають як у роботі вчителя, так і у повсякденному житті; в) розв'язувалися ситуації морально-етичного характеру, програвалися різні види моральних учинків, що, на відміну від реальних, не завжди використовуються у практиці навчання; г) процес розв'язання ситуацій морально-етичного характеру, програвання моральних вчинків проходив під безпосереднім спостереженням викладача, який за необхідності здійснював оперативну корекцію й оцінку моральних вчинків студентів [6].

У процесі виховання морально-етичних цінностей студенти застосовували знання й уміння, набуті під час вивчення психології, педагогіки й інших навчальних дисциплін. При цьому спостерігалось переосмислення і поглиблення набутих знань, підвищення рівня морально-етичної культури студентів завдяки включенню майбутніх учителів у розв'язання нових завдань і ситуацій морально-етичного характеру, ситуацій із програванням моральних вчинків [8].

Список використаних джерел:

1. Коберник О. М. Інноваційні технології навчання та виховання: навч. посібник / О. М. Коберник, О. В. Бялик. Умань : СПД Жовтий, 2010. 209 с.

2. Кремень В. Г. Ільїн В.В. Синергетика в освіті: контекст людиноцентризму. Нац. акад. пед. наук України. Київ : Пед. думка, 2012. 368 с.
3. Молодиченко В. В. Модернізація цінностей в українському суспільстві засобами освіти: філософський аналіз. Київ : Знання України, 2010. 383 с.
4. Національний освітньо-науковий глосарій. Київ : ТОВ "КОНВІ ПРІНТ", 2018. 272 с.
5. Проблеми гуманізації навчання та виховання у вищому закладі освіти: *кол. монограф. дослідж.* / П. В. Мельник [та ін.]; наук. ред. Н. В. Ківенко, Ю.П. Чорноморець; Держ. податкова адмін. України, Нац. ун-т держ. податкової служби України. Ірпінь: [б. в.], 2010. 255 с.
6. Рацул А. Б. Школа виховання креативного вчителя: *монографія* / А. Б. Рацул, В. Н. Ликов, В. І. Ликова. Кропивницький: КОД, 2018. 240 с.
7. Столярченко О. В., Столярченко О. В. Ціннісна детермінація особистісної саморегуляції в гуманістичній парадигмі виховання. Ціннісне ставлення до людини в загальній стратегії виховання особистості. *Виховання зростаючої особистості: ціннісний вимір: колективна монографія* / за ред. О. М. Коберника. Умань : Візаві, 2019. 222 с. С. 5–24, 75–93.
8. Столярченко О. В., Столярченко О. В. Ціннісна педагогіка у загальній концепції формування особистості майбутнього фахівця. *Формування професійно важливих якостей майбутніх педагогів: андрагогічний вимір: колективна монографія* / Лук'янова Л. Б., Гуревич Р. С., Акімова О. В. [та ін.] Вінниця: «Твори», 2023. 360 с. С. 225–277.

Любов Тітова

*здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки,
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини*

Інна Ковтанюк

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти